Rewarding Learning

ADVANCED SUBSIDIARY (AS)
General Certificate of Education
2016

Uimhir Lárionaid				

Uimhir Iarrthóra			

Cúram Sláinte agus Sóisialta

Aonad Measúnaithe AS 3
ag measúnú
Aonad 3: Sláinte agus Folláine

A3H31

[A3H31]
DÉ HAOINE 10 MEITHEAMH, IARNÓIN

AM

2 uair an chloig.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.
Freagair **gach ceann** de na **trí** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceisteanna **1(d)**, **3(c)**, agus **3(d)**.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
Marc Iomlán	

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

1 Tá Joanna 27 bliain d'aois, níl sí pósta agus tá gairm ghnóthach aici mar dhlíodóir. Tá ciorcal leathan cairde aici agus baineann sí sult as cuairt a thabhairt ar a tuismitheoirí agus ar an chuid eile den chlann, cé go bhfuil cónaí orthu uair go leith an chloig ar shiúl. Diagnoísíodh le déanaí go bhfuil ailse cheirbheacs uirthi agus beidh meascán de cheimiteiripe agus de radaiteiripe á fháil aici sa chéad roinnt míonna eile. Tá Joanna i ndiaidh taomanna scaoill a bheith aici le gairid agus mothaíonn a DG (*GP*) gur strus atá freagrach astu.

(a) Sainmhínigh na téarmaí seo a leanas.

Drochshláinte

____

____

____

____ [2]

Strus

____

____

____

____ [2]

(b) Seachas strus a chur uirthi, mínigh dhá dhóigh a bhféadfadh drochshláinte Joanna tionchar a imirt ar a folláine shíceolaíoch.

1. ____

____

____

____ [2]

2. ____

____

____

____ [2]

(c) Díreoidh cóir leighis Joanne in aonad sainchúraim lae don ailse ar a riachtanas fisiceach le cógas a chomhlíonadh. Luaigh sampla amháin de gach cineál riachtanas eile ag Joanna agus pléigh an dóigh lena chomhlíonadh san aonad leis an tábla a chomhlánú.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Sampla de riachtanas	**An dóigh a bhféadfadh an t-aonad cúram lae don ailse é a chomhlíonadh**
Riachtanas intleachtach: [1]	[3]
Riachtanas mothúchánach: [1]	[3]
Riachtanas sóisialta: [1]	[3]

(d) Anailísigh éifeachtaí féideartha dhrochshláinte Joanna ar a hioncam, ar a gníomhaíochtaí fóillíochta agus ar a caidrimh.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[12]

2 Léiríonn taighde go dtéann réimse leathan tosca i bhfeidhm ar shláinte agus ar fholláine. Déanann an rialtas iarracht sláinte an daonra a fheabhsú trí fheachtais chothú na sláinte.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(a) (i) Scríobh ainm fheachtas chothú na sláinte amháin a ndearna tú staidéar air.

____ [1]

(ii) Liostaigh dhá chuspóir den fheachtas agus pléigh dóigh dhifriúil ar tugadh aghaidh ar gach ceann acu.

Cuspóir 1

____

____ [1]

Dóigh amháin ar tugadh aghaidh ar an chuspóir seo

____

____

____

____

____

____ [3]

Cuspóir 2

[1]

Dóigh amháin ar tugadh aghaidh ar an chuspóir seo

[3]

(b) (i) Cuir síos ar an chur chuige shóisialta ar chothú na sláinte.

[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(ii) Mínigh dhá láidreacht agus dhá laige den chur chuige shóisialta.

Láidreachtaí

1. ____

____

____

____ [2]

2. ____

____

____

____ [2]

Laigí

1. ____

____

____

____ [2]

2. ____

____

____

____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(c) Is féidir le priacail cheirde éifeacht dhiúltach a bheith acu ar shláinte fhisiceach. Sainaithin dhá shampla de phriacail cheirde agus mínigh dóigh dhifriúil a mbeadh éifeacht ag gach ceann acu ar shláinte fhisiceach.

Sampla 1

Ceird/Post ____

Priacal ____ [1]

Éifeacht amháin ar shláinte fhisiceach

____

____

____

____ [2]

Sampla 2

Ceird/Post ____

Priacal ____ [1]

Éifeacht amháin ar shláinte fhisiceach

____

____

____

____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(d) Mínigh an dóigh ar féidir leis na tosca sainaitheanta éifeacht dhearfach a bheith acu ar shláinte agus folláine fhisiceach agus shóisialta leis an tábla thíos a chomhlánú.

Toisc	**Éifeacht dhearfach amháin ar shláinte agus folláine fhisiceach**	**Éifeacht dhearfach ar shláinte agus folláine shóisialta**
Aclaíocht	[2]	[2]
Cultúr agus eitneacht	[2]	[2]
Ioncam	[2]	[2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

3 Glacann rialtais, eagraíochtaí agus daoine aonair uilig freagracht as sláinte agus folláine sa tír seo.

(a) (i) Pléigh an dóigh ar féidir le daoine aonair freagracht a ghlacadh as a sláinte agus a bhfolláine féin trí na roghanna a dhéanann siad maidir le stíl mhaireachtála.

[6]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(ii) Scríobh an dá dhóigh eile ar féidir le daoine aonair freagracht a ghlacadh as a sláinte agus a bhfolláine féin.

1. ______________________________ [1]

2. ______________________________ [1]

(b) Sainaithin eagraíocht dheonach amháin a chuireann le sláinte agus folláine i dTuaisceart Éireann.

______________________________ [1]

(c) Is trí eagraíocht reachtúla a chuireann le sláinte agus folláine na ndaoine i dTuaisceart Éireann iad:

- An Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí (RSSSSPTÉ)
- An Ghníomhaireacht Sláinte Phoiblí (GSP)
- Iontaobhais Sláinte agus Cúram Sóisialta.

Pléigh an méid a chuireann gach ceann de na heagraíochtaí seo le sláinte agus folláine an daonra.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[9]

(d) Sampla **difriúil** de chleachtas leithcheala i mbarda ospidéil, in ionad lae agus i naíscoil in úsáid agat, anailísigh tionchar féideartha an leithcheala ar shláinte agus folláine úsáideoirí seirbhísí.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Sampla de chleachtas leithcheala i mbarda ospidéil agus an tionchar féideartha aige ar úsáideoirí seirbhísí

Sampla de chleachtas leithcheala in ionad lae agus an tionchar féideartha aige ar úsáideoirí seirbhísí

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Sampla de chleachtas leithcheala i naíscoil agus an tionchar féideartha aige ar úsáideoirí seirbhísí

[12]

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.